

Slides:
kortlink.dk/mrsh

SCENARIEDIDAKTIK

– EN PRODUKTIONSORIENTERET TILGANG TIL UNDERVISNING:
NOGET TIL NOGEN FOR NOGET

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOGHT
LEKTOR

DAGSORDEN

- Undervising
- Hvad er faglighed?
- Læringsteori: Behaviorisme, instruktivisme, konstruktivisme og socialkonstruktivisme
- *Walk-the-walk*: Med udgangspunkt i et konkret forløb speed-udfolder deltagerne et scenariebaseret undervisning
- *Talk-the-walk*: Hvad er scenariendidaktik?
- ON FIRE-modellen: Struktur
- *Walk-the-talk*: Planlægning af et scenariebaseret undervisningsforløb
- Projektorienteret undervisnings store forbandelse: Faglig fordybelse
 - Vurderingsfokus
 - Timeouts
 - Scenariefragmenter

HVEM ER JEG?

- Lektor i literacy research på DPU, Aarhus Universitet
- National forskningsleder på PIRLS (2019-)
- *Læselyst Rudersdal 2024*
- *BOGEN GROR - Læsekultur Sv...*
- Lærerkompetenceudvikl...
- Scenariedidaktik...
- It- og te...
- ...

- ...forfatter og -konsulent – 25 år
- ... – 12 år
- Seminarieadjunkt/lektor – 5 år
- Forlagsredaktør – 1 år

UNDERVISNING

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOUGT
LEKTOR

REFLEKSION ALENE

- Hvad kendetegner min undervisning?
- Hvordan ligner min undervisning mine kollegers?
- Hvordan adskiller den sig?

MIT PH.D.-PROJEKT (2015)

- Lones 7.klasse repeterer grammatiklektier. Lone slår ned på tilfældige elever.
- Lone: "Hvilken ordklasse er det?"
- Elev: ""Tit" er med i ordklassen."
- Lone: "Hvad er det?"
- Elev: "Hverbitum?"

Skolske kommunikationsformer

MIT PH.D.-PROJEKT (2015)

- Meretes 8. klasse arbejder med overgangen fra romantik til realisme og har læst novellen *Havfruens* af Henrik Pontoppidan.
- Merete : "Hvorfor var det et sørbord?"
- *Eleverne*
- Merete: "Jeg skal se flere hænder..."

Gæt, hvad læreren tænker

SKOLSKE KOMMUNIKATIONSFORMER

Initiering	Respons	Evaluering
Lærer Anna: Nå, vi starter. Hvad tror I, man skal lære, når man skal lære at analysere billeder? (5 sek.) Caroline?	Caroline: Beskrive?	Lærer: Ja. (2 sek.) Beskrive billedet ja
Lærer Anna: Sarah?	Sarah: Skrive noget ned auuh, om de forskellige ting i, på billederne	Lærer: Ja
Lærer Anna: Ja, Jack?	Jack: Farverne	Lærer: Det kunne være farverne, man skulle beskrive

SKOLSKE KOMMUNIKATIONSFORMER

Initiering	Respons	Evaluering
Simon: Nå, hvad tror I vi skal tale om nu? Tatjana?	Tatjana: Øh hvad vi skal spise til aften?	Simon: Øh aftensmad. Øh nej. (2 sek.)
Simon: Er der andre forslag?	Georgina: Øh, hvad vi skal se i fjernsynet?	Simon: Det var også et godt forslag, men nej...

- Det er der intet
DIALOG over**

**Deltagelse
for de få!**

REFLEKSION ALENE

- Genkender du den form for undervisning fra din egen eller andres undervisning?

FAGLIGHED

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOGHT
LEKTOR

REFLEKSION FÆLLES

- Hvad er faglighed?

BEGREBET FAGLIGHED

Bekendtgørelsen

- Vidensmål: **AT VIDE**
- Færdighedsmål: **AT KUNNE**

BEGREBET FAGLIGHED

Aristoteles

- **Episteme:** AT VIDE
- **Techne:** AT KUNNE
- **Phronesis:** AT BEDØMME

- Bekendtgørelsen
 - Vidensmål: **AT VIDE**
 - Færdighedsmål: **AT KUNNE**

DØMMEKRAFT

KONTEKST

- FAGLIGHED ER NOGET, MAN GØR
MED ETISK BEVIDSTHED
I KONTEKST!!!**

FEM DIMENSIONER AF FAGLIGHED

Viden, procedurer, opgaver

Et sprog til at tale om verden (begreber, diskurs), en viden om hvad der er og var i verden (fakta), opgaver der skal løses, handlemønstre til at løse opgaver i verden (procedurer), samt ting, redskaber og teknologier som bruges i løsningen af opgaver (artefakter).

En systematisk tilgang

En måde at stille spørgsmål og løse opgaver på.

En social konstellation

En selvforståelse (rolle) og relationer (position), samt en måde at kommunikere på (kommunikationsformer) og sammenhængende forløb på (storylines).

En interesse

En måde at opfatte noget som værdifuldt og forkert (værdier), et fokus på løsning af særlige typer af opgaver (interesser) og at begrunde sine handlinger på (motiver).

Et perspektiv

En måde at opfatte hvad verden er og hvordan den kan forstås, tales om og tilgås på (epistemologi)".

Begreber

Metoder

Social konstellation

Interesse

Perspektiv

FEM DIMENSIONER AF FAGLIGHED

En læge, som har viden om medicin og kender metode til at give den, men som ikke har en bevidsthed om, at patienter med fx sygeplejersker, ikke har en interesse i at gøre patienten rask, og som dermed mangler perspektiv på verden er en **DÅRLIG LÆGE!**

KAN BEATHE SKRIVE?

- Inspirationskatalog til fastelavn
 - Kontekstualiseret skrivning
 - 3 lektioner
 - Beathe er ordblind
-
- Gruppefeedback: Stavning
 - Lærerens feedback: Stavning
 - Faglighed?

GUIDES-TIL-ALT.DK - MELLEMTTRIN

- Larsson, 2018
- Bo er ordblind
- Faglighed?

DEN TRADITIONELLE SKOLE?

- Jesper-Wung-Sung: *En-to-tre-nu*
Meddigtning som hovedpersonen via blogs (Fougt, 2018)

FAGLIGHEDSOPFATTELSEN

- Lærere og elever slår ned på *det let målbare* (Friis, 2016)
- Det er let at forberede
- **PSEUDOFAGLIGHED**
- Læringsmålstyr**anniser**et undervisning

FAGLIGHED

- Kommunikationssituationer
- Den studerende gør **NOGET**
- Til **NOGEN**
- For **NOGET**
- Feedback på det
- Faglighed!

REFLEKSION FÆLLES

- Hvad tænker I om den opfattelse af faglighed?
- Hvordan passer den ind på pædagoguddannelsen?

LÆRINGSTEORI

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOUGT
LEKTOR

REFLEKSION FÆLLES

- Hvordan lærer dine studerende noget?

LÆRINGSTEORI OG LÆREMIDLER

- Et lille sidespring med folkeskolelogik

LÆRINGSTEORI OG LÆREMIDLER

- **Didaktiske læremidler:** (Forlagsproducerede) Læremidler, der er udarbejdet med henblik på undervisning
 - Indhold
 - Metode
 - Mål
 - Organisering
- **Semantiske læremidler:** Artefakter, der anvendes som læremidler, men som ikke er udarbejdet med henblik på det
 - Indhold (fx en avisartikel, et instagram-opslag)
- **Funktionelle læremidler:** (Digitale) Hjælpemidler fx til produktion, analyse mv.
 - Nogle er udarbejdet med henblik på undervisning (fx CDord)
 - Andre er ikke (fx Word) (Hansen 2010)

**INDLEJRET
DIDAKTIK**

LÆREMIDLER OG FAGLIGHED

- Valg af læremiddel er lig valg af faglighedsopfattelse
 - Foregivet og reel faglighedsopfattelse
 - Målsætning
 - Indhold
 - Handlinger
- (Bundsgaard 2010)

LÆRINGSTEORI

Behavoirisme

- Psykologi (Watson)
- Adfærd
- Pavlov: Betingede reflekser (Hunde)
- Adfærdsregulering
- "Belønning og straf"

LÆRINGSTEORI

Instruktivisme

- Psykologi
- At hælde på
- Overførsel af viden
- Tomme kar
- Tankpasserpædagogik

LÆRINGSTEORI

Konstruktivisme

- Psykologi/Sociologi
- Læring er en mental aktiv proces
- Piaget
- Læring = omstrukturering af mentale skemaer
- Som er individafhængig
- Den lærende lærer - subjektivt

LÆRINGSTEORI

Socialkonstruktivisme

- Sociologi
- Berger og Luckmann
- Læring er en social proces
- Samkonstruktion af viden
- Meningsforhandling

—Didaktiske studier—

LÆRE- MIDLERNES DANSK- FAG

Kollegiet af
Jesper Brøndbo, Jeppe Brøndgaard,
Simon Skov Fougst og Anne Karoline Skjottkjær

DANSKFAGET SET GENNEM ANVENDTE DIDAKTISKE LÆREMIDLER

- Repræsentativ undersøgelse blandt dansklærere på alle klassetrin
 - Folkeskoler
 - Privatskoler/Frie grundskoler
 - Efterskoler

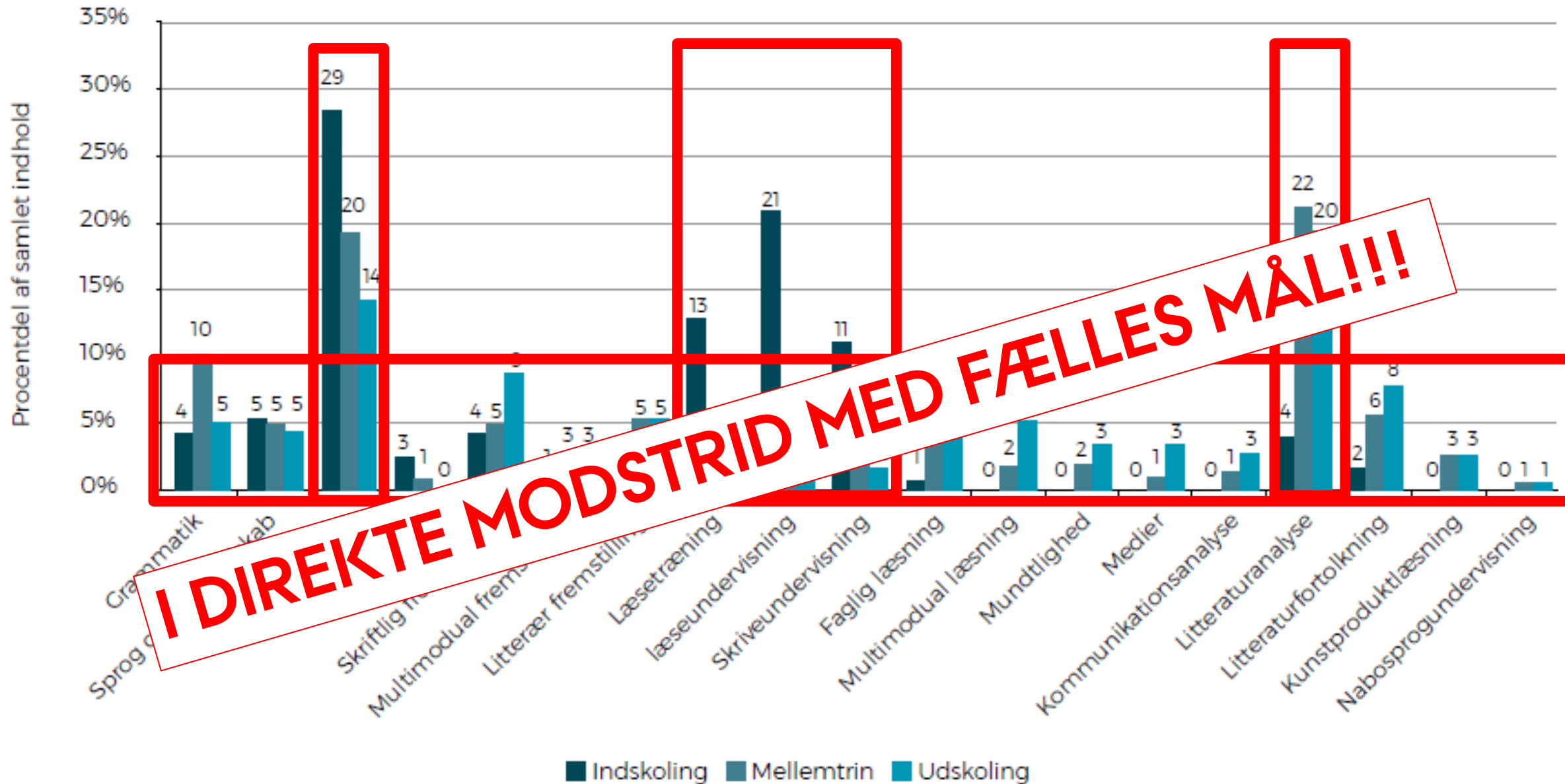
DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOGST
LEKTOR

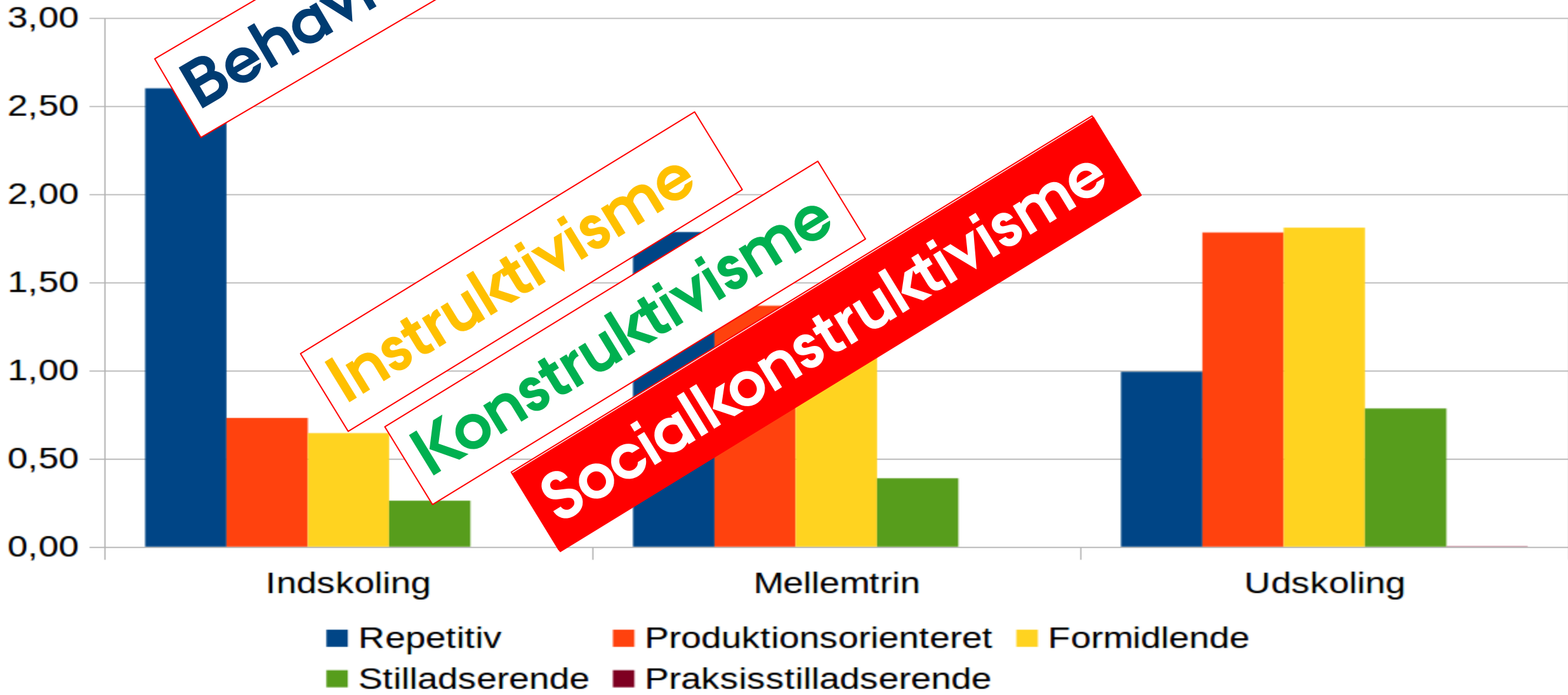
DIDAKTISKE TYPE

Behaviorisme

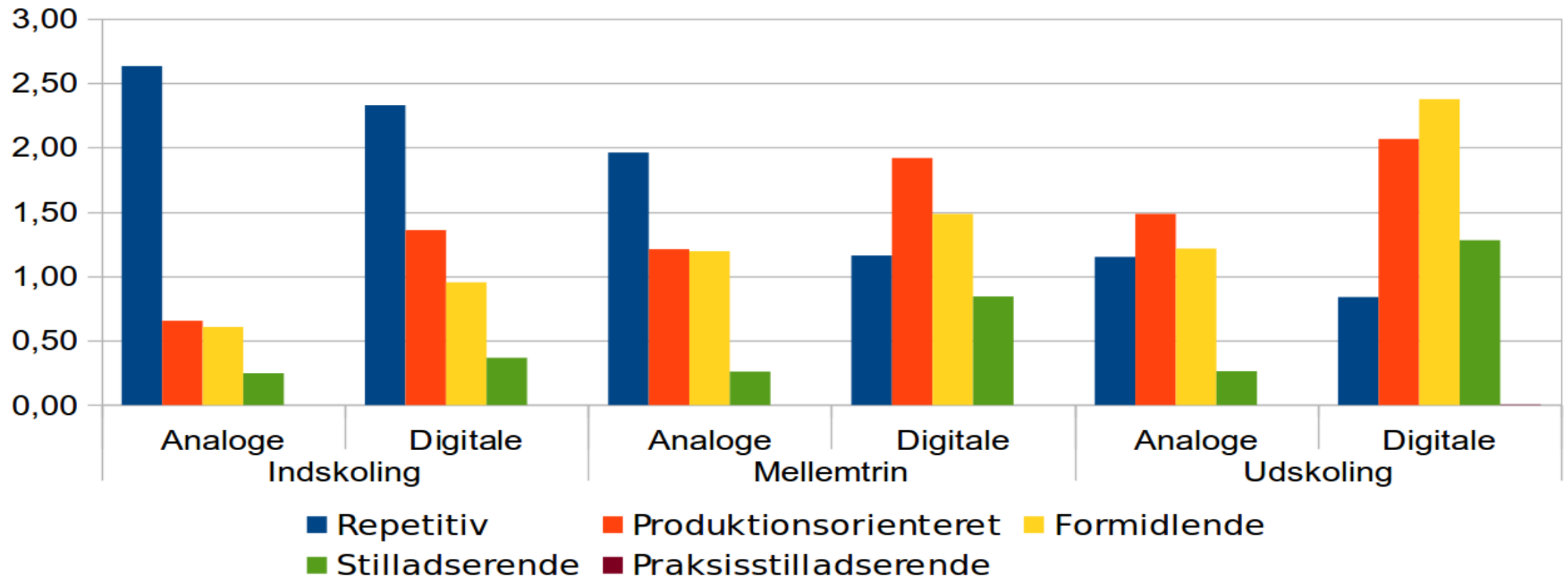
Instruktivisme

Konstruktivisme

Socialkonstruktivisme

DET SAMME 🍌 ANALOGT SOM DIGITALT!

DANSKFAGET SET GENNEM LÆREMIDLERNE

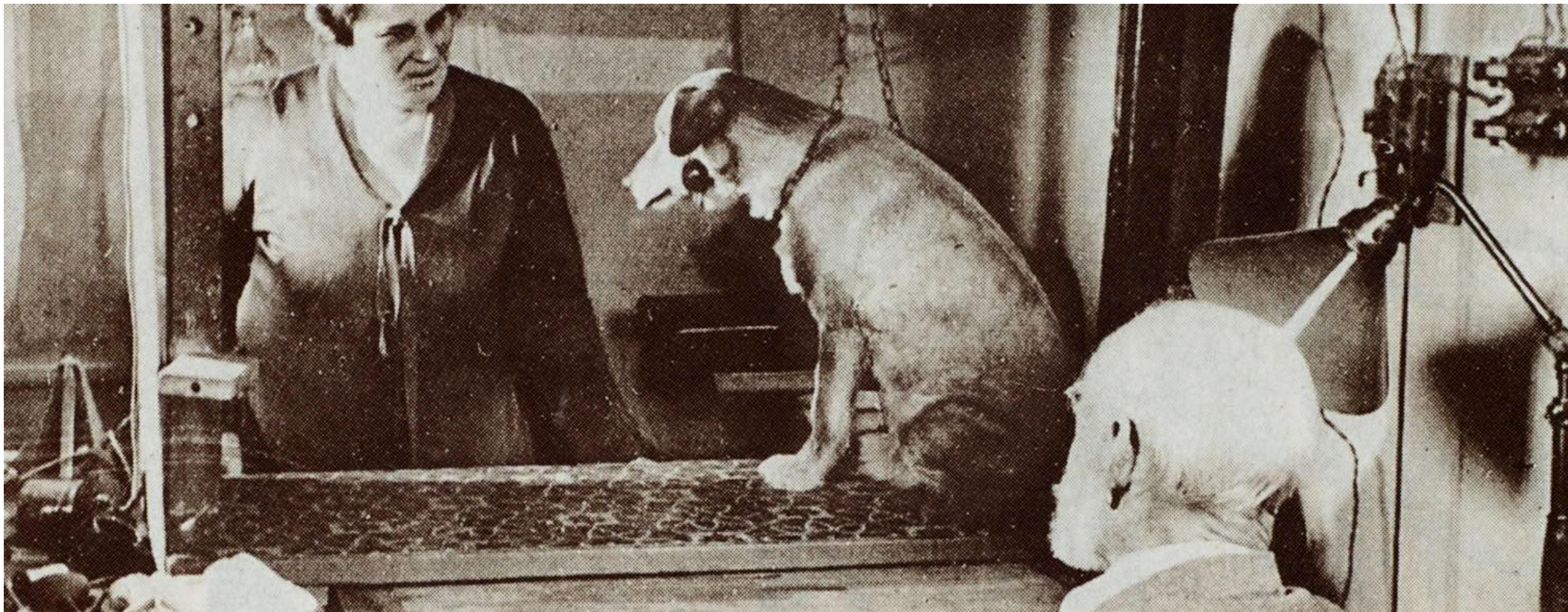

- Faget er et staveundervisningsfag (især i indskoling)
- Fagets indhold læres ofte repetitivt (især i indskoling)
- Faget er også litteraturanalyse (især i udskoling)
- Faget er ikke ret meget mediefag eller kommunikationsfag

STAVETRÆNING (BASISFAGLIGHED)

- Jim Rice (1897): Intet forhold mellem staveniveau og tid (sætninger, dvs. i kontekst)
- Oliver Cromman (1902): Manglende stavetræning påvirker ikke stavning
- W. Cook (1912): Stavereregler effektløse. Kan ikke anvendes i kontekst
- Donald Hamill et al. (1977) Effekt op til 3.-4. kl., herefter ikke
- Stephen Krachen (2002): 3.-4.kl. elever, der ikke undervises direkte i stavning, staver dårligere end elever, der undervises men forskellen er fuldstændigt udlignet på 4.-5. klassetrin
- Graham og Perin (2007): Løsrevet grammatikundervisning er direkte skadeligt især for elever med skrivevanskeligheder. Grammatikundervisning skal tilkobles til elevernes skrivning
- KOMPIS-projektet i Slagelse (2010)
- 25% af tiden bruges på grammatikundervisning (Mathiasen, 2011)
Lærerne siger, de er konstruktivister, men de arbejder behavioristisk

HVORDAN LÆRER MAN AT STAVE?

REFLEKSION

- Hvilke læringsteoretiske paradigmer præger pædagoguddannelsen?
 - Hvor titter behaviorismen frem?
 - Instruktivismen?
 - Konstruktivismen?
 - Socialkonstruktivismen?

KAFFEPAUSE

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOUGT
LEKTOR

WALK THE WALK: ET SCENARIEDIDAKTISK FORLØB OM DEMENS

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOGHT
LEKTOR

VELKOMMEN TIL PANDADESIGN A/S

- Regionen har bedt jer komme med jeres bedste bud på teknologiske hjælpemidler, der kan indgå i plejen af mennesker med demens.

A close-up shot of a hand holding a small, white, rectangular piece of paper with a handwritten shopping list. The background is a blurred grocery store aisle with shelves of products and bright overhead lights. The list is written in black ink and is organized into two columns.

SHOPPING LIST

CHICKEN	CHEESE
BREAD	MILK
EGGS	BUTTER
BISCUITS	JUICE
SALAD	HAM
TEA	

**Alzheimer's
Society**

Leading the
fight against
dementia

MENNESKER MED DEMENS

- Hvad ved I om det?
- Hvad kender I til det?
- Hvad tænker I om at bruge teknologiske hjælpemidler i pleje af mennesker med demens?

SYGDOMMEN DEMENS

- Brug to min. på at finde viden om sygdommen demens: Hvad er mennesker med demens' kognitive udfordringer?

IDÉUDVIKLING

- Hvilke umiddelbare idéer har I til, hvordan teknologi kan hjælpe i plejen med mennesker med demens?

REALISERING

6. klasse har i et innovations- og entreprenørskabsforløb i teknologiforståelse fået til opgave hjælpemidler til plejen af mennesker med demens. I innovations- og entreprenørskabet udvikler eleverne ideer til løsninger på problemer som opleves af dem selv eller andre, og derefter realiserer de deres løsninger.

Gennem videoer og artikler undersøger eleverne, hvad det betyder at være pårørende til en leder fra et plejehjem for mennesker med demens, og de taler med pårørende, der oplever i hverdagen, ligesom de taler med demensboerne.

Eleverne får nu en introduktion til micro:bit med sensorer, led-lamper, højttaler og knapper. Herefter brainstormer eleverne i grupper om løsning på nogle af de problemer, de har fundet på.

De kvalificerede lærere, klassekammerater, lærer, it-vejleder, og plejehjemslederen kommer på besøg, og eleverne udvikler ideerne til egentlige designudkast og prototyper. Hver gang eleverne laver et udkast eller en prototype, skal de bede om feedback igen – til nogen frustration hos nogle af eleverne – og på baggrund af feedbacken laver de deres design og prototyper yderligere. Forløbet kulminerer i et arrangement, inspireret af Løvens Huk, hvor eleverne pitcher deres idéer foran en dommerkomité, bestående af den faglige leder fra plejehjemmet, læreren og partner i en større teknologivirksomhed og læreren.

EVALUERING

- Hvad tænker I umiddelbart om elevernes idéer?
- Hvad er jeres umiddelbare reaktioner på forløbet?

TALK THE WALK: HVAD ER SCENARIEDIDAKTIK?

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOUGT
LEKTOR

SCENARIEDIDAKTIK

Scenariedidaktik er anvisning på at planlægge, gennemføre og evaluere "Scenariebaseret undervisning [som] er undervisningsforløb, hvor eleverne sammen simulerer – evt. i roller – en meningsfuld situation med et reelt produktionsmål" (Bundsgaard, Misfeldt & Sørensen, 2017, s. 30)

"Produkt" = fysisk, psykisk, faglig eller socialt. **MOD NOGET TIL NOGEN FOR NOGET**

Faglighed skal opnås (faglighedsperspektiv): **Produktion**

Produktet skal fremstilles (fremstillingsspektiv): **Produktion**

Med scenariedidaktik er verden uden for skolen: Viden- og praksisformer fra domæner uden for skolen (Hanghøj et al., 2017)

MOD NOGET TIL NOGEN FOR NOGET

LYSET PÅ SKOLESTIEN

- Eleverådets ønske om lys på en cykelsti i kommunen
- Gentagne forsøg på kontakter til kommunalbestyrelsen
- Producerede en avis herom – 500 eksemplarer
- 3 mdr. senere var der lys

BOGANMELDELSER

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOGT
LEKTOR

BØRNEGENES EGEN ULANDSKALENDER

Etioipien | Website med elevprod x +

2020.u-landskalender.dk/laerere/materialet/website-med-elevproduktioner/

2020 BØRNEGENES U-LANDSKALENDER

Gå til 2019: Trækfuglen ▶

Forside

Materialet

Elevbogen

Website med elevproduktioner

Årets film

Opgaver og forløb

Værktøj til læreren

Bestil

Inspirationskursus

Gratis skolebesøg

Bestil materialet

Bestil nyhedsbrev

Info

Web: Eleverne går på opdagelse – og kan også lave fotonoveller eller en virtuel lågekalendar

Undervisningsmaterialet omfatter stærk IT-læring, der er skræddersyet, så det både er fagligt, nemt og engagerende. Hele tiden har eleverne alt, hvad de skal bruge, lige for hånden.

Der er dels et opdagelses-univers, hvor eleverne selv undersøger Etiopien. Dels er der to gratis web-værktøjer med Uni-Login, hvor de laver flotte, digitale produktioner og arbejder med Det 21. århundredes kompetencer.

E-Mail Del på facebook Print

Opdag Etiopien

På denne del af hjemmesiden kan eleverne frit gå på opdagelse. Her får de bred baggrund om landet og om dagliglivet for børnene der. De kan også bruge siden som research til opgaverne.

Bestil klassesæt nu

Tryk klassesæt 249 kr

- 30 elevbøger
- 2 lærervejledninger
- Adgang til app og web

LÆRERVEJLEDNING

ØRKENPIGEN

Sandra Schwartz

50

SPILFABRIKKEN

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD | SIMON SKOV FOGT
10. DECEMBER 2025 | LEKTOR

SPILLET OM MAGTEN

- Politikere
 - Spindoktorer
 - Journalister mv.
-
- 3. kl.
 - Valgplakater - DF
 - DGF

MATEMATIK: NYT GULV PÅ BYTORVET

Byrådet: "Forskønnelse af bytorvet"

Cairo-flisen

DILEMMASPILLET 9. APRIL

DILEMMASPILLET

9. april 1940

- > Start spillet
- > Galleri
- > Om spillet
- > Holdet bag

VELKOMMEN TIL DILEMMASPILLET 9. APRIL

Anden Verdenskrig er brudt ud i 1939, og Danmark har erklæret sig neutral. Men nu er der frygt for, at Tyskland måske vil angribe. I spillet indtager du rollen som statsminister Stauning 8. april om aftenen, og du skal nu vælge, hvad Danmark skal stille op. Undervejs kan du dog spørge dine rådgivere til hjælp, som fx udenrigsminister Peter Munch.

Dilemmaspillet 9. april tager udgangspunkt i Danmarks situation umiddelbart før den tyske besættelse 9. april 1940 og lader dig bestemme, hvad der nu skal ske. Resultatet af dine valg er historikernes bedste bud på, hvad der ville være sket – hvis nu ...

START SPILLET

HENVENDELSE OM DENNE SIDES INDHOLD: [DANMARKSHISTORIEN@CAS.AU.DK](mailto:danmarkshistorien@cas.au.dk)
REVIDERET 11.07.2014

Institut for Kultur og Samfund
Historisk Afdeling
Aarhus Universitet

Jens Chr. Skous Vej 5
8000 Aarhus C

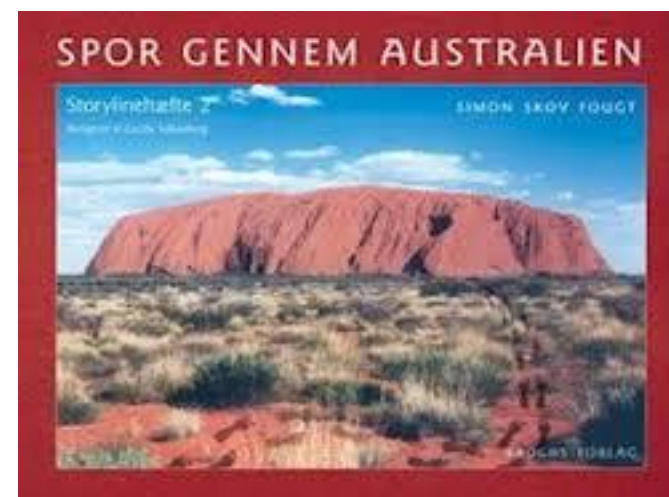
danmarkshistorien@cas.au.dk

SPOR GENNEM AUSTRALIEN (2001)

- En gruppe unge danskere er blevet valgt til at deltage i en 3-uger rejse til Australien af Dansk-Australsk Forening i sporene
- Hvorfor er du blevet valgt?
- Hvordan ser en turistbrochure ud? og gode råd om bagage mon
- Hvad viser jeres guide jer i Sydney?
- Hvad skriver jeres figur i postkortet hjem?
- Hvad koster rejsen?/Budget
- Ansøgning om støtte...

Faglighed i kontekstualiseret anvendelse

KLODS HANS SOM RAP

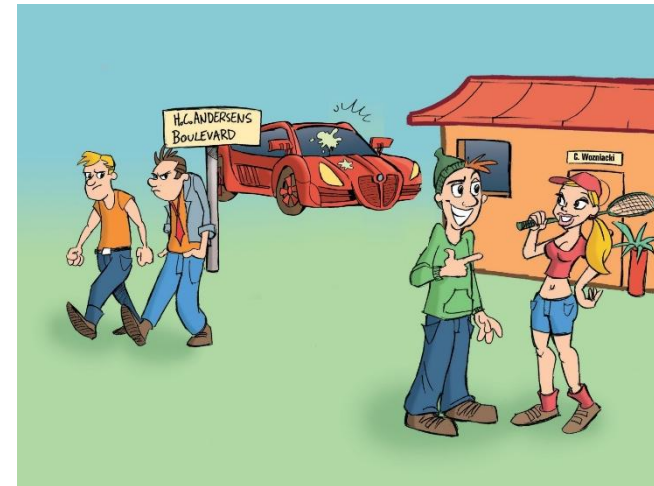
It: Produktion og analyse

MULTIMODALITETSLEG – udforske udtryk

- Tekst
- Grafik
- Farver
- Billeder
- Størrelse
- Animationer
- Fremførelse
- Betoninger osv.

Genrer skal kendes, før de kan sprænges

- Eventyrtræk i Klods Hans
- Rapgenretræk

KLODS HANS SOM RAP

Transformation:

Omformning af en tekst til en ny version af teksten i **samme** modalitet.

- Fra eventyr til rap

Transduktion:

Omformning af en tekst til en ny version af teksten i en **anden** modalitet.

- Fra raptekst til video

REFLEKSION FÆLLES

- Hvad tænker I umiddelbart om det?

SOCIALKONSTRUKTIVISTISK LÆRINGSTEORI

- Der er meget bredt forskningsmæssigt belæg for, at den bedste måde at lære på er ved i en **social sammenhæng** at **forholde sig til et problem** i et **meningsfyldt *scenarie*** (et forestillings- og handlingsforløb med flere mulige udfald) (Bundsgaard, Misfeldt & Hetmar, 2011, 2012; Foug, 2015, 2017; Blumenfeld, Kempler, Krajcik & Blumenfeld, 2006; Shaffer, 2006; Bundsgaard, 2005; Dewey, 1906)
- **Det faglige skal *anvendes***. Fx ved at udarbejde en reklame for egen skole, at fremstille boganmeldelser til gavn for andre, søge jobs, udarbejde rejsebeskrivelser, fremstille bræt- eller computerspil, lave cirkus osv.
- **SAMARBEJDE** med nogle, der er gode til noget andet end mig

MEN

- Kritik af socialkonstruktivismen
 - Brinkmann → Relativisme
 - Alt er jo ikke til forhandling
 - "Viden" findes
 - Det skal de studerende lære
-
- Der er intet i vejen med at fortælle de studerende ting
 - Det er jeres opgave
 - Men arbejdsformen har betydning

SCENARIEDIDAKTIK - SEMANTISK

- Sammensat substantiv
- **Scenarie**didaktik

SCENARIOEDIDAKTIK

- Renæssancens *commedia dell'arte*-teater
 - Teaterstykker baseret på løse skitser af det dramatiske forløb, og som skuespillernes så improviserede inden for.
- Et scenarie = en løs skitse for et handlingsforløb, som kan gå i mange retninger.
- Et scenarie = et forestillings- og mulighedsrum
- Forestillingsevnen: 'Dramatic rehearsals': Mulige udfald (Dewey 1916; 1922)
 - *Det regner...*
 - *Jeg skal til Vingsted*
- Et scenarie = **UDEN FACIT**

SCENARIOEDIDAKTIK

- Et scenarie = et komplekst problem
- Et komplekst problem = kan løses på mange måder
- Et komplekst problem = **UDEN FACIT**

- En andengradsligning = simpelt problem
- Har et facit

SCENARIOEDIDAKTIK

- "Wicked problems" (Rittel, 1972)
- 'Onde problemer'
- Uden facit
- Ved ikke, hvornår det er løst
- Løsning på ét problem medfører nye (fx kloakker, plov, Corona...)
- **Dilemmaer**

SCENARIOEDIDAKTIK

- Muligheder, dilemmaer eller wicked problems
- Et scenarie = **UDEN FACIT**
- **UFORUDSIGELIGHED**
- **RAMMESÆTNING!**
- Medbestemmelse – vi har brug for elevernes svar

FIGUR 1.15. Et opdateret design (her Baby Bear).

SCENARIOEDIDAKTIK

- Didaktikkens tre grundspørgsmål
- Hvad skal jeg undervise i - INDHOLD
- Hvordan skal jeg gøre det - METODER
- Hvorfor? - BEGRUNDELSER

SCENARIOEDIDAKTIK

- **INDHOLD:** Undervisning, der tager udgangspunkt i scenarier med wicked problems
- **METODE:** Gennem faseopdelte projekter i et produkt **til nogen for noget**
- Hvor eleverne
- Blandt andet er et markant læringsteoretisk belæg bag *et bredt forskningsmæssigt belæg i både ældre og moderne læringsteorier for, at den bedste måde at lære på er projektorienteret undervisning, hvor man **forholder sig til et meningsfyldt problem** i en **meningsfuld, social situation**, fordi det virker befordrende på motivation og læring (fx Bundsgaard, Misfeldt & Hetmar, 2011, 2012; Blumenfeld, Kempler, Krajcik & Blumenfeld, 2006; Shaffer, 2006; Bundsgaard, 2005; Dewey, 1906). (Fougts, 2013, p. 120)*

Indhold fra modulerne

NÅR NU MAN SPØRGER MIG

Den faginterne logik

- Har de studerende fag/materiale nok til at kunne bestå eksamen?

Eller

- Har de studerende fag/materiale nok til at klæde dem på til deres fremtidige job?

Den fageksterne logik

- Dannelse og uddannelse

NÅR NU MAN SPØRGER MIG...

- Scenariedidaktik = en orientering mod verden uden for skolen
- **Den fageksterne logik**
- Men
- Balanceret
- De studerende går på uddannelsen for at lære noget fagligt relevant
- Bekendtgørelsen/Modulbeskrivelser

NÅR NU MAN SPØRGER MIG...

- Fag/moduler er konstruktioner
 - Inspireret af verden uden for skolen
 - Et fag/modul har sin egen logik og sin berettigelse
 - MEN
- Den fageksterne logik**
- En stor del af denne berettigelse ligger i verden uden for skolen
 - Det er vel for fanden derfor, de går på uddannelsen

NÅR NU MAN SPØRGER MIG...

- Den fageksterne logik betyder
- at man som underviser er umådeligt bevidst om
- hvordan ens fag indgår i verden uden for skolen
- og også begrunder sine didaktiske valg der.

REFLEKSION FÆLLES

- Hvilke typer spørgsmål stiller I jeres studerende?
 - Åbne
 - Lukkede

SCENARIEDIDAKTIK

- Spørgeteknik
 - Spørg dem, når du er oprigtigt interesseret i deres svar
 - Der er intet galt i at fortælle ting til elever
 - Der er alt galt i kun at spørge dem om det, jeg godt ved
-
- Wicked problems
 - Argumenterende, reflekterende tilgang

FROKOST

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOUGT
LEKTOR

PLANLÆGNING AF SCENARIOEBASERET UNDERVISNING

HANDOUT
*Planlægning af
scenarioebaseret
undervisning*

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOGHT
LEKTOR

UDGANGSPUNKTET

- I hvilket domæne i verden uden for skolen gør man det, vi gerne vil have vores studerende skal lære?

TO VEJE TIL PLANLÆGNING

- **NOGET TIL NOGEN FOR NOGET**
- **FRA UNDERVISNINGSNIVEAUET: Hvad skal de studerende lære?**
 - I hvilket scenarie gør man det?
- **FRA SCENARIENIVEAUET: Hvad skal eleverne lave?**
 - Hvad kan de studerende lære af det?

TO VEJE TIL PLANLÆGNING

- **NOGET TIL NOGEN FOR NOGET**

- **FRA UNDERVISNINGSNIVEAUET:** De studerende lære? **FRA MODULET**
- I hvilket scenarie gør man det?

- **FRA SCENARIENIVEAUET:** Hvad skal eleverne lave? **FRA SCENARIET**
- Hvad kan de studerende lære af

- **NOGET TIL NOGEN FOR NOGET**
- UDEN FACIT

Den faginterne logik

Den fageksterne logik

TO VEJE TIL PLANLÆGNING

Fra faget/UNDERVISNINGSNIVEAU

- Mine studerende skal lære ... →
- I hvilken scenarie i verden uden for skolen ville det være meningsfuldt?
- I hvilken scenarier anvendes den ønskede faglighed?

Fra scenariet/SCENARIENIVEAU

- Avis → Hvilken danskfaglighed kan vi finde i det?
- Reklamebureau → Hvilken danskfaglighed kan vi finde i det?
- Kommunikationsbureau → Hvilken danskfaglighed kan vi finde i det?
- Butiksgade → Hvilken danskfaglighed kan vi finde i det?
- Inspirationskatalog til udklædning → Hvilken danskfaglighed...

SCENARIEDIDAKTIK

- Udfordringen i scenariebaserede undervisningsniveauer (produktion) i forhold til skolen (læringsniveau) i scenarineniveau

- Undervisningsniveauet: Læringsniveau for at lære

- Scenarieniveauet: Produktion af ikke sandhed

- Spilfabrikken: Løn- og arbejdsforhold
- Spor gennem Australien: Pakkede kufferten
- Filminstruktøren Kathrine (Hetmar, 2017)

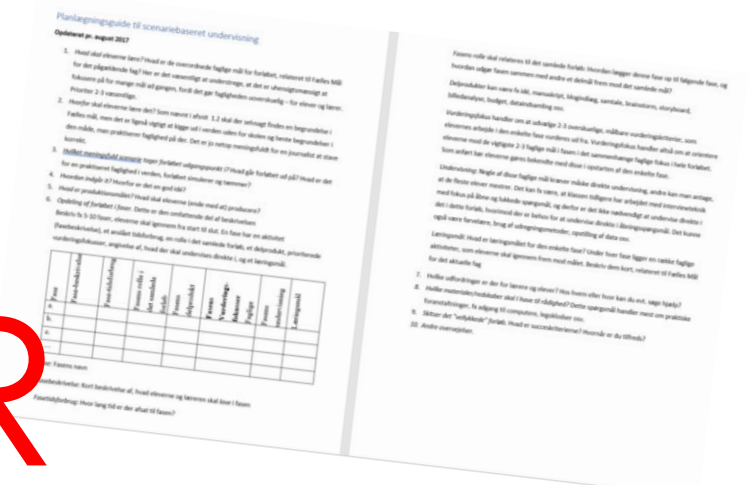
Den faginterne logik

Den fageksterne logik

PLANLÆGNINGSGUIDE

- En stramt styret **faseopdelt** proces (Fougt, 2018)
- <http://www.simon-skov-fougt.dk/main/scenarietbaseretundervisning/index.php>
- Handout
- Fleksibelt værktøj
- Forløbet vil ændre sig
- ON FIRE:

STRUKTUR

VÆLG ET SCENARIO

Hvad skal de studerende lære? FRA MODULET

I hvilket scenarie gør man det?

Hvad skal de studerende lave? FRA SCENARIET

Hvad kan eleverne lære af det?

NOGET TIL NOGEN FOR NOGET

UDEN FACIT

VÆLG ET PRODUKT

Hvad skal de studerende producere?

Til hvem?

Hvorfor?

ON FIRE-MODELLEN

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

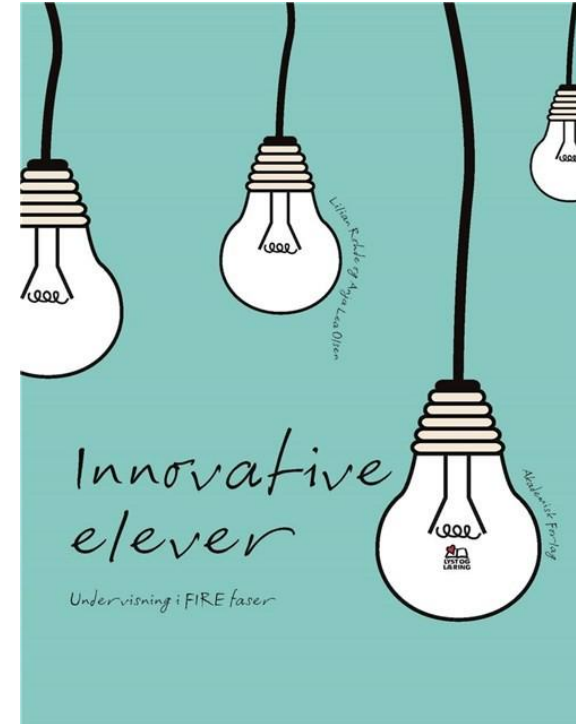
SIMON SKOV FOUGT
LEKTOR

FASER: FIRE-MODELLEN

FIRE-modellen (Rohde & Olsen, 2014)

- **F**orståelse
- **I**dégenerering
- **R**ealisering
- **E**valuering

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

ON FIRE-MODELLEN

ON FIRE-modellen: Elevernes livsverden vs. højt specialiseret faglighed (Foug & Philipps, 2020)

- **Oplevelse**
- **Nære livsverden**
- Forståelse
- Idégenerering
- Realisering
- Evaluering

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

DEMENS-CASEN: ET *ON FIRE*-FORLØB

- Oplevelse: **HEY – sætter scenen**: Film om sygdommen demens
- Nære livsverden: **Elevernes livsverden**: Eleverfaringer med sygdommen
- Forståelse: **Ét fagligt hovedfokus**: Sygdommen demens
- Idéudvikling: **Planlæg produktion**: Hvad vil I lave?
- Realisering: **Producer**
- Evaluering: **Evaluer**

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

Oplevelse

- Start forløbet med en oplevelse, der viser dem feltet
- Dette findes i verden.
- **Alzheimers:** <https://www.youtube.com/watch?v=Fz8ACEu7Lho>
- **Nudging:** <https://www.youtube.com/watch?v=cbEKAwCoCKw>
- **Krig:** <https://www.youtube.com/watch?v=RBQ-1oHfimQ&feature=youtu.be>

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

REFLEKSION/DISKUSSION

Hvilken oplevelse kunne vores forløb starte med?

Idéer/videndeling

NÆRE LIVSVERDEN

- Hvordan ser det ud i elevernes verden
- Vores syn på...
- Vores erfaringer med...

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

REFLEKSION/DISKUSSION

Hvordan kunne vi inddrage elevernes nære livsverden?

Idéer/videndeling

FORSTÅELSE

- At klæde eleverne på fagligt til at håndtere den produktion, forløbet handler om
- Projektarbejdet drukner i produktmål (Bundsgaard, 2005)
- Virkeligheden er kompleks (scenarieniveau)
- Den faglige fordybelse: **UNDERVISNINGSNIVEAU**

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluerings

REFLEKSION VS. FORSØG

- Raketaffyringsforsøg i 6.kl. (Barron et al., 1998)
 - Trial and error
- Erhvervsskoleelever og lagerindretning (Dillenbourg 2013)
 - Forskellige varegrupper
 - Forskellig størrelse og vægt
 - Forskellig efterspørgsel
 - Trial and error

FORSTÅELSEFASEN: DET CENTRALE DILEMMA

- Hvad skal eleverne lave?
- Hvad skal eleverne lære?

FORSTÅELSE

- Ét – og kun ét – fagligt hovedfokus
- Fx opstarten af Forståelsesfasen
- Kursus, faglige input
- UNDERVSINING

FORSTÅELSE

- At klæde eleverne på fagligt til at håndtere den produktion, forløbet handler om
- Projektarbejdet drukner i produktmål (Bundsgaard, 2005)
- Virkeligheden er kompleks (scenarieniveau)
- Den faglige fordybelse: **UNDERVISNINGSNIVEAU**

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

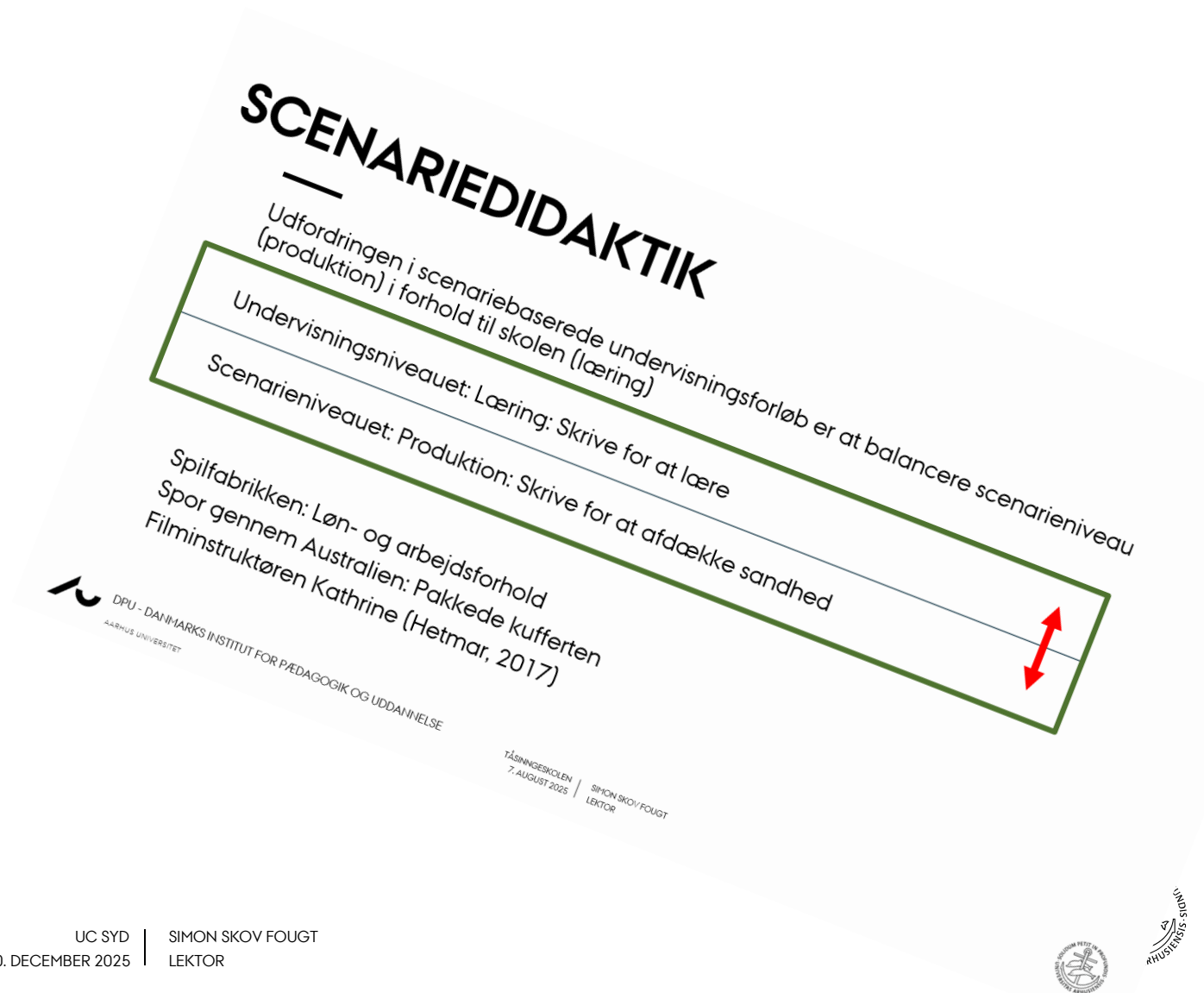
Realisering

Evaluering

FORSTÅELSE

- 6. Panda – på undervisningsniveau
- Panda Design – på scenarineniveau

FORSTÅELSE

- Demens-casen
- Undervisning i sygdommen demens: Faglig leder fra et plejehjem + film og undervisningsmateriale

FORSTÅELSE

- Interviews
- **Verden uden for skolen**
- Mennesker med demens
 - Besættelsen
 - Børn
 - Aktiviteter
 - Hente børn
 - Bamse

FORSTÅELSE

- Undervis i det (undervisningsniveau)
 - I dette forløb skal eleverne lære at... (læring)
 - Det skal de gøre ved at ... (handling)

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

REFLEKSION/DISKUSSION

Hvilket fagligt område skal vi undervise eleverne i?

Oplevelelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

Idéer/videndeling

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOGT
LEKTOR

IDÉUDVIKLING

- At komme på idéerne : **SCENARIENIVEAU**
- Vent nu med at gå videre, til de er klar
- Idéudvikling – sorter til – afprøv/undersøg – sorter fra - vælg

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

REFLEKSION/DISKUSSION

Hvilket idéer skal vi stoppe?

Oplevelelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

Idéer/videndeling

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOGT
LEKTOR

REALISERING

- At udføre idéerne: **SCENARIENIVEAU**
- Hold fast i det faglige hovedfokus
- Sorter fra

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

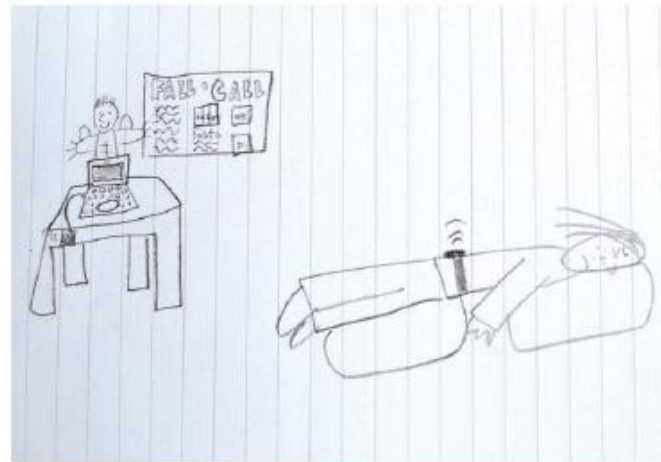
Realisering

Evaluering

KONSTRUKTION

- Af protoyyper
- **Klimaks: PITCH à la Løvens Hule**
- Eleverne ser et afsnit af *Løvens Hule*
- Prototypekonstruktion
– *Fall Call*

PITCHEN

- Dommerkomité:
- Lars Harder, Executive director hos Isobar
- Mai Britt Helmsdal Henriques, faglig leder for praksisnær og kompetenceudvikling, OK-Fondens plejehjem Prinsesse Benedikte, Frederiksberg
- Læreren
- **Verden uden for skolen**
- På to minutter skal eleverne pitche deres idé for dommerne, som efterfølgende stiller uddybende spørgsmål

REFLEKSION/DISKUSSION

Hvordan skal de studerendes produkter præsenteres?

Oplevelelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

Idéer/videndeling

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOUGT
LEKTOR

EVALUERING

- Evaluering på **SCENARIENIVEAU: Produktet, scenariet**
- Evaluering på **UNDERVISNINGSNIVEAU: Læring**
- Hold fast i det faglige hovedfokus

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

REFLEKSION/DISKUSSION

Hvordan skal forløbet evalueres?

Oplevelelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

Idéer/videndeling

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOUGT
LEKTOR

TRE DIDAKTISKE FIFS

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOGT
LEKTOR

1: VURDERINGSFOKUS

- Holistisk vurdering ("De røde stregers tyranni")
- Vurdering af **få, udvalgte** faglige områder i hver fase:
- **Vurderingsfokus** (Fougst, Berge, Gedde-Dahl & Øgreid, 2014)
- Orienter eleverne mod (udvalgte dele af) **det faglige**
- **Orienteret autonomi (Højgaard, 2006)**
- ELEVERNE SKAL KENDE DEM

STRUKTUR

VURDERINGSFOKUS

- Overvej to-tre vurderingsfokusser i hver fase (ON FIRE)
- Forhold dem til det overordnede læringsmål
- Begræns verden
- Sorter fra

REFLEKSION/DISKUSSION

Vælg to vurderingsfokusser i én fase i jeres forløb? Det I vil vurdere de studerende fagligt på i fasen

Oplevelelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluerings

Idéer/videndeling

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOGHT
LEKTOR

2: TIMEOUTS

- Den virkelige verden ('PRODUKTION') vs. undervisning (LÆRING)

IDEUDVIKLING

Viden om demens

Interview med beboerne

De siger jo ikke, hvad de vil have

Vores fejl: Idémylder uden hensyntagen til realiserbarheden med micro:bits

- Virtual reality-univers
- Chatbot – Siri
- Klædeskabet
- Faldalarm
- Automatisk lys
- Kaffen

TIMEOUT: DEMENS-FORLØBET

Læreren kalder *timeout*

Stærkere heste eller biler?

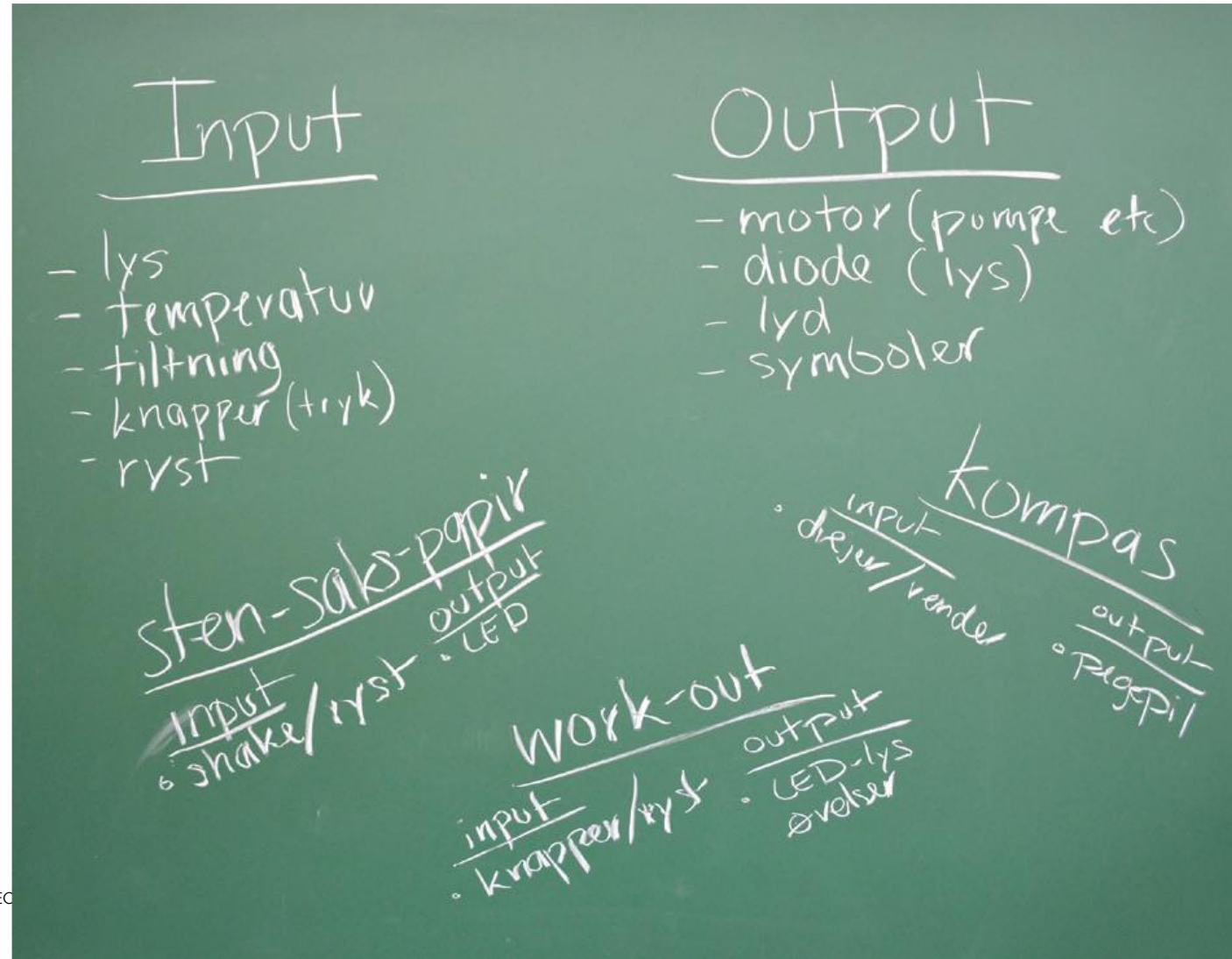
Henry Ford

Udfordringer (målgruppen)

Micro:bittens affordanser

Input og output

Undervisningsniveau

REFLEKSION/DISKUSSION

Hvilke mulige timeouts (max 2) kunne I forestille jer kunne være relevante?

Oplevelelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

Idéer/videndeling

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOGT
LEKTOR

3. SCENARIEFRAGMENTER

- Selvfølgelig bliver man bedre af at øve sig
 - Hvis man har et projekt
-
- Træning ude af kontekst er spild af tid!

FULDE SCENARIER OG SCENARIEFRAGMENTER

Fulde scenarier (Foug, 2015, Foug & Philipps, 2020)

- Professionsscenarier
- Hverdagsscenarier
- Litterære scenarier
- Æstetiske scenarier

Scenariefragmenter (Foug, 2015): Vi opøver et delelement
MED HENBLIK PÅ et scenarie

FULDE SCENARIER OG SCENARIEFRAGMENTER

- Undervisningsforløb i teknologiforståelse: Udvikle teknologiske hjælpemidler til mennesker med demens
- HELT NYT FAGFELT
- Klassen havde aldrig arbejdet med teknologiforståelse
- Fagligt fokus på sygdommen demens
- Kort introduktion til micro:bitten
- Da de så skulle udvikle løsningerne, fandt vi ud af, at de kunne for lidt programmering
- Vi skulle have lavet et scenariefragment om, hvordan micro:bitten virker **før** forløbet

REFLEKSION/DISKUSSION

Hvilke(t) scenariefragment skal I have undervist i FØR forløbet?

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

SPØRGSMÅL?

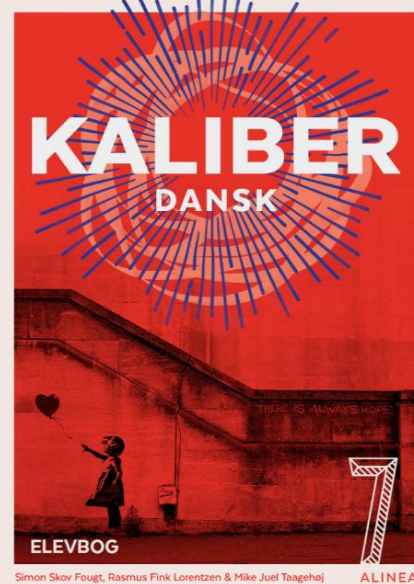

AARHUS
UNIVERSITET

Lektor Simon Skov Fougt

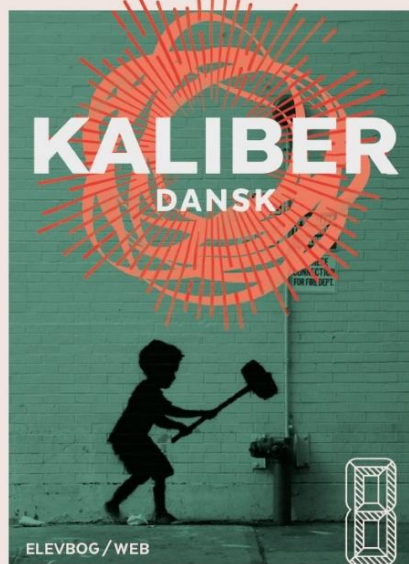
sifo@edu.au.dk

93 52 19 80

Simon Skov Foug, Rasmus Fink Lorentzen & Mike Juel Taagehøj

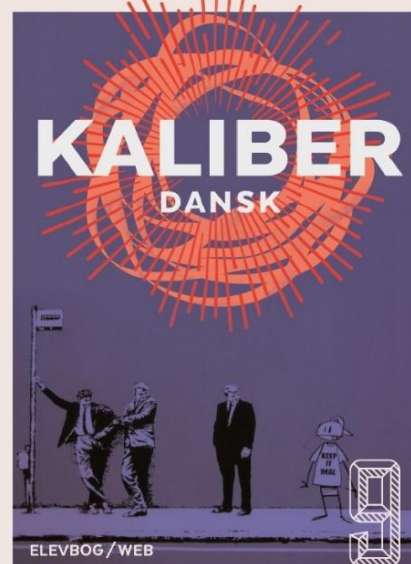
ALINEA

ELEVBOG / WEB

Simon Skov Foug, Rasmus Fink Lorentzen & Mike Juel Taagehøj

ALINEA

ELEVBOG / WEB

Simon Skov Foug, Rasmus Fink Lorentzen & Mike Juel Taagehøj

ALINEA

Simon Skov Foug, Morten Raahauge Philipps

SERIEBOK FORLÅB

ANALYSE OG PRODUKTION I ET SOCIALSEMIOTISK, SCENARIEDIDAKTISK PERSPEKTIV

4.-10. KLASSE

SIMON SKOV FOUGT OG ANNE LØVLAND

UNDERSVISING OG LÆRING – I LÆRERUDDANNELSEN

Dafolo

ANALYSE OG PRODUKTION I ET SOCIALSEMIOTISK, SCENARIEDIDAKTISK PERSPEKTIV

1.-6. KLASSE

SIMON SKOV FOUGT, MIKKELINE HOFFMEYER OG ANNE LØVLAND

UNDERSVISING OG LÆRING – I LÆRERUDDANNELSEN

Dafolo

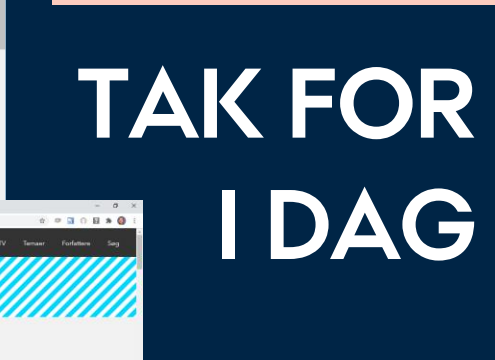
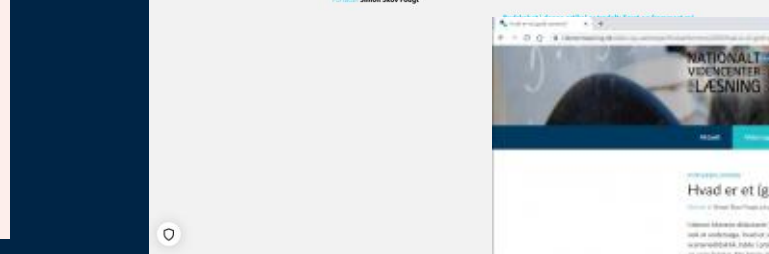
—Didaktiske studier—

HÅNDBOG I SCENARIO-DIDAKTIK

Simon Skov Foug, Morten Raahauge Philipps

—Didaktiske studier—

Dafolo

• simon-skov-foug.dk

simon@foug.dk

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

UC SYD
10. DECEMBER 2025

SIMON SKOV FOUGT
LEKTOR